

Kateřina Čečilov: Charakteristika součase aragontiny

(Posudek vedouho diplomove práce)

Donedávna se zdálo, že došlo na skeptick slova Manuela Alvara, kter v práci *El dialecto aragons* považoval aragontinu už za historick jazykov útvar s poznámkou, že pod Pyrenejemi doivj posledn zbytky tohoto „dialektu“, kter brzy zaniknou. Společensko-politick a kulturn vývoj v regionu mu však nedal za pravdu.

Diplomantka vborn reflektuje tuto skutečnost a evidentn straně snahám současných aragonskch intelektuálů prosadit aragontinu jako autonomn jazyk. Je si pri tom pln vědoma specifičnosti jazykov situace ve Španělsku, kde se o právo na jazyk hls nejen historicky konstituovan národy, nýbrž i regiony, v nichž se povdom národa nevytvořilo (Asturie, Valencijsko a v neposlední rad Aragón).

Pro svoji syntetizující a hodnotící práci se diplomantka vybavila prostudováním dostupn sociolingvistick literatury i dostatenm množstvím jazykových faktů. Dokázala podat plastickou charakteristiku nejen nedávno vznikl (a snad jete zast vznikající) spisovn aragontinu, nýbrž i jednotlivých dosud živých dialektlnch variant. Citliv zaznamenává jak argumenty historick, tak sociln-politick i jazykov. Dkladnm studiem těchto aspektů si dokázala vybudovat vlastn názor, na jehož pozadí je s to kriticky srovnávat vysloven názory, hypotézy a pstupy různých autorů.

Práce je vborn strukturovan, výklad je jasn a srozumiteln, autorka v prbhu cel práce poctiv odkazuje na pouit informan zdroje. Závislost na nich msty ovlivňuje i formulace v ˇetin (*sustrt, imperfektum subjunktivu, konkordance předmětu s participiem* aj.). To je snad jedinm kazem jinak vborn a informan prnosn práce, svdcc o autorn schopnosti samostatn pracovat jak s jazykem, tak s lingvistickou literaturou.

Jazykov charakteristika aragontiny neulpívá na povrchu, je velmi dkladn a zajmav jak z hlediska vývoje španělštiny, tak z hlediska míry totožnosti s modern katalntinou. Výsledkem je obraz aragontiny jako jazykov svbytnho útvaru na přechodu mezi španělštinou a katalntinou a prozkoumání postojů k „uml“ normě spisovného jazyka. S její umělou povahou naprosto souhlasím, protože jedin tak je možno zabránit sporm mezi jednotlivými oblastmi i pocitům ukrvdnosti, jak ostatn autorka v práci sama konstatuje. Problematick by tu snad mohl být jen nevelk počet uivatel.

Několik podnětů k obhajobě:

1. Vzhledem k nevelkému počtu (reálných, ale i potenciálních) uivatel aragontiny domnívá se autorka, že úsilí o prosazen aragontiny jako svbytnho jazyka bude spšn? Na ˇem zakládá svůj názor? Jak je tu perspektiva konsensu všeho obyvatelstva a třeba i peklad svtov a španlsk literatury do aragontiny? Do jaké míry je reln, aby Aragnci usilovali o jazykovou normalizaci podobn jako minoritn národy na Pyrenejskm poloostrově?
2. Uvažovala autorka o ˇeskch pojmenováních Aragón a Aragonie? Jak smysl by mělo obsahov je rozlišovat?

Na závěr znovu konstatuji, že pedloen práce je výbornou charakteristikou jak souasn jazykov situace v Aragnu a úsilí vytvořit normu spisovného jazyka, tak jazykových rozdl vi španělštině a dokonce morfologických rozdl mezi dialektlnmi variantami. Nezaznamenal jsem v ní adn tvrzen, kter by bylo možno zpochybnit. Práce je bohat na informace a plasticky vykresluje současnou jazykovou situaci, snahu o institucionalizaci a kulturn jazykovou normalizaci atd. Informace v ní obsaen mají velkou filologickou hodnotu v rámci srovnávací iberoromanistiky a mohou se stát základem pro pokus charakterizovat iberoromnsk jazykov podtyp v Coseriov pojetí. Je to rozhodn práce zdail a odborn prnosn a jako takovou ji pln doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 13. 9. 2007

Prof. PhDr. Bohumil Zavadil, CSc.

